

Atskaite par dalību COPA / GEOPA Profesionālo lauksaimniecības organizāciju darba devēju grupa

04.–05.12. 2013., Brisele

Izskatāmie jautājumi:

- Lauksaimniecības sektora sociālo partneru darba programma 2013-2014
- Sociālo partneru (GEOPA un EFFAT) kopējā deklarācija
- Sezonas strādnieku direktīva
- Darba ņēmēju norīkošana darbā – jauns INTEPP projekts/ direktīvas projekts
- On-line Agripass sistēma
- Darba grupa par lauksaimniecības traktoriem
- Veselība – drošība: nacionālie pētījumi
- Semināra Lietuvā novērtēšana
- Projekts 2014 + - valstīs
- GEOPA valdes vēlēšanas
- Eiropas Inovāciju partnerība (EIP) „Lauksaimniecības produktivitāte un ilgtspēja”
- Lauksaimniecības nozares prasmju Padome
- Lauksaimniecības politika un nodarbinātība - secinājumi / rekomendācijas
- Sociāla dialoga attīstīšana jaunajām dalībvalstīs un kandidātvalstīs
- Horvātija – dalībvalsts kopš 2013. gada 1. jūlija.
- GEOPA 2014. gada budžets

Kopsavilkums un ieteikumi par būtiskākajiem jautājumiem

- 2014. gadā GEOPA darba jautājums - skaidri un godīgi nosacījumi lauksaimniekiem ar nodarbinātību saistītos jautājumos.
- GEOPA vēlas panākt, lai strādniekiem – imigrantiem valsts lauksaimnieki maksātu tādu pašu atalgojumu un sociālos maksājumus kā valsts iedzīvotājiem, tādējādi izvairoties no negodīgas konkurences.
- Sezonas darbinieku direktīvas mērķis ir novērst sociālo dempingu starpvalstu nodarbinātībā.

Darāmie darbi:

- GEOPA sagatavos jautājumus dalībvalstīm par darbinieku nosūtīšanu darbā uz citām

1

dalībvalstīm un nākamā tikšanās reizē 2014. gada februārī vienosies par GEOPA pozīciju un darba jautājumiem.

- nosūtīt savus komentārus par pētījuma „KLP ietekme uz nodarbinātību” dokumentu līdz 20. decembrim, vai Latvija piekrīt tajā izstrādātajiem priekšlikumiem.
- Iesniegt piedāvājumus un prioritāros tematus GEOPA 2014. gada darbam un pētījumam.

<p>Izskatāmais jautājums: Lauksaimniecības sektora sociālo partneru darba programma 2013-2014</p>
<p>Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis Ir izstrādāta darba programma 2013.–2014. gadam (aprakstu skatīt 2013. gada 19. septembra komandējuma atskaitē). Criss Botermann (GEOPA valdes priekšsēdētājs) norāda, ka ir būtiski, lai ir skaidri un godīgi nosacījumi lauksaimniekiem ar nodarbinātību saistītos jautājumos. Tas arī būs viens no svarīgākajiem jautājumiem, par ko tiks runāts 2014. gada GEOPA darba procesā.</p>
<p>Izskatāmais jautājums: Sociālo partneru (GEOPA un EFFAT) kopējā deklarācija</p>
<p>Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis Skatīt 2013. gada 19. septembra GEOPA tikšanās komandējuma atskaiti.</p>
<p>Izskatāmais jautājums: Sezonas strādnieku direktīva</p>
<p>Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis Būtiskākie principi – katra dalībvalstij būs jānosaka darba likumdošanā, ka arī trešo valstu strādniekiem pienākas valstī noteiktās darba ņēmēju tiesības – atalgojums, brīvdienas, sociālās apdrošināšanas. Nedrīkst būt diskriminējoša attieksme pret trešo valstu strādniekiem. Katrai dalībvalstij ir jānosaka, cik daudz darba dienas var strādāt sezonas strādnieks (dažādās valstīs sezonas darbam ir dažāds termiņš). Par šo direktīvu Eiropas Parlaments lems 2014. gada janvārī.</p>
<p>Izskatāmais jautājums: Darba ņēmēju norīkošana darbā – jauns INTEPP projekts/ direktīvas projekts</p>
<p>Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis 2010. gada decembrī tika uzsākts projekts, lai izvērtētu katras valsts pieeju darbaspēka norīkošanā darbā citā ES dalībvalstī. 2012. gada 1. jūlijā tika uzsākts jauns projekts, kas praktiski ir kā iepriekšējā projekta turpinājums, un tajā tika iesaistītas arī Igaunija, Lietuva, Polija</p>

un Rumānija, kuras pievienojās jau esošai projekta komandai. Projektā iesaistījās arī GEOPA, uzņemoties lauksaimniecības nozares nodarbinātības analīzi. Projekta galvenā tēma ir darbinieku norīkošanu darbā citā valstī. Projektu finansē Eiropas Komisija. 2014. gadā tiks strādāts pie darbinieku izpildes direktīvas (*workers enforcement directive*).

Polija norāda, ka darbinieku norīkošana darbā ir ļoti jūtīgs jautājums. Jautājums, kurā valstī šie darbinieki maksās nodokļus un pēc kuras valsts likumdošanas viņiem tiks maksāts atalgojums, kad viņus nosūtīs darbā kādā citā dalībvalstī. Piemēram, Polijas strādnieki tiek nosūtīti uz kaimiņvalstīm darbos, bet viņiem tiek maksāts Polijas minimālā alga un nodokļi, kas ir zemāki, nekā kaimiņvalstīs.

Bulgārija: Lauksaimniecības strādniekus darbā uz citām valstīm nosūta ne tikai lauksaimniecības uzņēmumi, bet gan ar lauksaimniecību nesaistīti uzņēmumi. Bulgārijā strādniekiem jānomaksā nodokļi no ārvalstīs nopelnītās naudas, bet strādnieki neuzrāda patiesos ienākumus un nomaksā nodokli no minimālās algas.

Somija: ir noteikti minimālie nosacījumi ikvienam darbiniekam, neatkarīgi no kuras valstis viņi ierodas. Tiks izstrādāta speciāla direktīva un par nosūtītajiem darbiniekiem tiks noteikts periods, cik ilgi var strādāt citā valstī, izmantojot nacionālās valsts likumdošanu. Ja strādās ilgāku periodu, tad strādniekam jāpiemēro tās valsts likumdošana un sociālie maksājumi, kurā viņš strādā.

GEOPA vēlas panākt, lai strādniekiem - imigrantiem ir jāmaksā tāds pats atalgojums un sociālie maksājumi kā valsts iedzīvotājiem, tādējādi izvairoties no negodīgas konkurences. Darbiniekiem ir jāievēro tās valsts likumdošana, kurā viņi strādā.

ES nav vienota nodokļu direktīva starpvalstu darbaspēka tirgū. Pastāv atsevišķas divpusējas vienošanās starp noteiktām dalībvalstīm, kādu savstarpējo nodokļu politiku piemēros citu valstu strādniekiem.

Polija: pēc personīgās pieredzes: kad nosūta Polijas strādniekus darbā uz Vāciju, tas ir uz neilgu laiku, jo viņi ir Polijas strādnieki un atgriezīsies Polijā, tāpēc sociālie nodokļi tiek maksāti Polijā, jo darba līgums un visi sociālie nosacījumi ir attiecināmi pēc Polijas likumdošanas. Bet tas rada problēmas ar Vācijas partneriem, jo arī Vācijas lauksaimniekiem ir jāmaksā sociālie maksājumi par katru nodarbināto, t. sk., arī Polijas viesstrādniekiem.

GEOPA: direktīvas mērķis ir novērst sociālo dempingu, kad, piemēram, latviešiem, kuri strādā Vācijā, Francijā vai citā valstī, tiek maksāts Latvijas likumdošanā paredzētās atlīdzības, kas ir ievērojami zemākas nekā citās valstīs.

GEOPA sagatavos jautājumus dalībvalstīm par darbinieku nosūtīšanu darbā uz citām dalībvalstīm un nākamā tikšanās reizē 2014. gada februārī vienosies par GEOPA pozīciju un darba jautājumiem.

Vācija: norāda, ka ikviena dalībvalsts ir ieinteresēta sistēmas sakārtošanā, jo citādi situācija ir grūti izkontrolējama. Piemērs: medijos atspoguļots gadījums, kad Vācijā būvniecības darbus veic Francijas uzņēmums, kura apakšuzņēmējs ir Īrijas uzņēmums, kurš reģistrēts Kīprā un kurš

nodarbina Polijas strādniekus.

Polija: neatbalsta vienota nosacījuma apstiprināšanu, ka ikvienam valstī strādājošajam tiek piemērota tās valsts darba samaksa un nosacījumi, jo Polijas strādnieki nebūs tik efektīvi (valodas nezināšanas dēļ, svešās darba vides dēļ) – tad kāpēc Francijas, Vācijas vai kādas citas valsts uzņēmējam ir jāmaksā vairāk par mazāk efektīvu darbu?

Izskatāmais jautājums:

On-line Agripass sistēma

Diskusijas darba grupā

Bob Fiddaman (Lielbritānija) informē par *on-line* sistēmu *Agripass* iniciatīvā, jo Lielbritānija ir pilotējusi šo iniciatīvu un veido *Agripass* sistēmas serveri

<http://www.agripass.eu/page.aspx ?uid=1206>

Agripass mājas lapa ir ne tikai, kur lauksaimnieks var meklēt sev darbinieku, bet arī, kur publicēt darba piedāvājumu. Šobrīd joprojām šī programma ir trīs valodās – angļu, vācu un franču valodā.

Izskatāmais jautājums:

Darba grupa par lauksaimniecības traktoriem

Diskusijas darba grupā

Šajā jautājumā GEOPA cieši sadarbojas ar COPA. GEOPA ir vienojusies ar CETA par neformālu komunikāciju caur e-pastiem, kur 10 dalībvalstu pārstāvji seko līdzīgos nosacījumiem, kas ietekmē darbinieku veselību un drošību. *Interesenti var pieteikties darba grupā, lai piedalītos diskusijās par lauksaimniecības traktoru direktīvu.* Šo viedokli izmantos GEOPA un COPA pārstāvji, kad piedalīsies diskusijās par traktortehnikas jautājumiem. Šobrīd GEOPA un COPA izvērtē, vai organizācijā ir nepieciešams cilvēks, kurš strādā ar tehnikas jautājumiem.

Izskatāmais jautājums:

Veselība – drošība: nacionālie pētījumi

Diskusijas darba grupā

2014. gadā svarīgi būs atbalstīt nacionālo pētījumu ieviešanu tajās valstīs, kurās šobrīd nav nacionālie pētījumi, kas saistīti ar veselības un drošības jautājumiem lauksaimniecībā nodarbinātajiem. Būtiski ir iegūt ar veselību un drošību saistītus statistikas datus par lauksaimniecībā nodarbinātajiem un tas nākotnē būs aizvien nozīmīgāk.

Turpmāk reizi gadā decembra tikšanās laikā GEOPA dalībvalstis pārrunās veselības un drošības jautājumu virzību katrā dalībvalstī lauksaimniecības nozarē.

Izskatāmais jautājums:

Semināra Lietuvā novērtēšana

Diskusijas darba grupā

GEOPA dalīborganizācijas pozitīvi novērtēja GEOPA semināru Kauņā 2013. gada 25.-27. novembrī, atzīstot par ļoti vērtīgu diskusijas par dažādu valstu darba likumiem, kas ir ļoti atšķirīgi. Arī Kauņas konferencē tika secināts, ka ir nepietiekami statistikas dati, lai daudzi dati būtu salīdzināmi starp visām valstīm. Kā negatīvais faktors konferences organizēšanā tika norādīts Eiropas Komisijas novēlotais lēmums par finansiālu atbalstu šai konferencē, jo dalībvalstu pārstāvji ļoti ilgi nezināja, vai un kad var iegādāties lidojuma biļetes, kas sadārdzināja transporta izmaksas nokļūšanai uz konferenci.

Izskatāmais jautājums:

Projekts 2014 + - valstīs

Diskusijas darba grupā

Bulgārija: ierosina organizēt GEOPA semināru 2014. gada rudenī Bulgārijā.

Katrai dalībvalstij lūgums nosūtīt tematu nākamā gada galvenajam jautājumam un 2014. gada februāra sanāksmē tiks noteiktas prioritātes. Svarīgi būs iegūt DG Employment atbalstu izvēlētajām tēmām.

Varianti:

- 1) Vai ir atalgojuma atšķirība starp ilgstoši strādājošiem un jaunajiem darbiniekiem;
- 2) Veselības un drošības jautājumi;
- 3) Darba inspekciju darbības dalībvalstī;
- 4) Valsts pasākumi ekonomikas krīzes laikā, lai sekmētu nodarbinātību, īpaši jauniešiem;
- 5) Sociālie maksājumi;
- 6) Sezonas darbinieki – kā panāk, ka atgriežas tie paši darbinieki, kas jau bija iepriekšējā gadā u.c. jautājumi, kas saistīti ne tikai ar atalgojumu;
- 7) Nelaimes gadījumi – darba drošības instrukcijas;
- 8) Darbaspēka migrācija, darbaspēka nosūtīšanas aģentūras.

Izskatāmais jautājums:

GEOPA valdes vēlēšanas

Vēlēšanu rezultāti:

Valdes priekšsēdētājs Chris Botterman (Beļģija, līdzšinējais vadītājs)

1. Vice-prezidents Joseph Lechner (Francija)
2. Vice-prezidents Veli – Matti Rekola (Somija)

Valdes loceklis Jose Bohorqiez Mora-Figueroa (Spānija)

Valdes loceklis Claudia Merlino (Itālija)

Valdes loceklis Agnieszka Rolewska (Polija)

Izskatāmais jautājums:

Eiropas Inovāciju partnerība (EIP) „Lauksaimniecības produktivitāte un ilgtspēja”

Diskusijas darba grupā

COPA ir iesaistīta EIP un GEOPA sadarbosies ar COPA EIP iespēju izmantošanā.

Izskatāmais jautājums:

Lauksaimniecības nozares prasmju Padome

Diskusijas darba grupā

EFFAT un GEOPA ir diskutējusi, kā nodrošināt vairāk izglītības un apmācību iespējas lauksaimniecībā nodarbinātajiem. EFFAT ierosina veidot Lauksaimniecības nozares prasmju Padomi. Savukārt, GEOPA uzsvērusi, ka nav nepieciešams veidot jaunu struktūru – „esam ieinteresēti zināšanu un prasmju iegūšanā, bet tam nav jāveido jauna sistēma”. Padomes vietā atbilstošāk būtu veidot Forumu. Būtiskāk ir runāt par nākotnes zināšanām un prasmēm, bet nevis par jaunas Padomes veidošanu.

Tas, ar ko šāda lauksaimniecības nozares prasmju grupa varētu sākt savu darbu, ir apkopot labos piemērus no „veselības un drošības” lauksaimniecībā nodarbinātajiem aspekta katrā dalībvalstī, kas varētu tikt darīts 2014. gada nogalē.

Izskatāmais jautājums:

Lauksaimniecības politika un nodarbinātība - secinājumi / rekomendācijas

Diskusijas darba grupā

2013. gadā bija darba grupas par pētījumu „KLP ietekme uz nodarbinātību”. Ir saņemti vairāku dalībvalstu komentāri, lai arī dokuments tika nosūtīts vakar, 4. decembrī. Nedēļas laikā tiks nosūtīts e-pasts un dalībvalstis lūdz *nosūtīt savus komentārus par pētījuma „KLP ietekme uz nodarbinātību” dokumentu līdz 20. decembrim, vai piekrist tajā izstrādātajiem priekšlikumiem.*

2014. gada sākumā, balstoties uz saņemtajiem komentāriem, tiks izstrādāts pētījuma „KLP un nodarbinātība” dokumenta gala variants.

Izskatāmais jautājums:

Sociāla dialoga attīstīšana jaunajām dalībvalstīs un kandidātvalstīs

Diskusijas darba grupā

GEOPA jaunie biedri ir Rumānija.

Šobrīd notiek sarunas par Horvātijas pievienošanos GEOPA.

Izskatāmais jautājums:

Horvātija – dalībvalsts kopš 2013. gada 1. jūlija.

Diskusijas darba grupā

Horvātija iepazīstina ar informāciju par valsti, par lauksaimniecības nozari valstī un sociālā dialoga pastāvēšanas situāciju valstī. (Skat. 2013. gada 19. septembra GEOPA komandējuma atskaiti).

Izskatāmais jautājums:

GEOPA 2014. gada budžets

Diskusijas darba grupā

Par GEOPA budžetu vēl notiks pārrunas ar Eiropas Komisiju (EK), jo lielu daļu GEOPA aktivitāšu finansē tieši EK.

: Agnese Hauka

Paraksts